

ЯКОСТІ ВИКЛАДАЧА, ВІД ЯКИХ ЗАЛЕЖАТЬ РЕЗУЛЬТАТИ ЗАНЯТЬ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Сформувати покоління всебічно розвинутих, свідомих громадян, гідних високої місії, будувати прийдешнє суспільство, почесне завдання освіти взагалі, і викладача вищого навчального закладу, зокрема.

Сучасна психологічна наука розглядає взаємини суб'єктів педагогічної діяльності (викладачів) і об'єкт — суб'єктів педагогічної діяльності (студентів) як особливий соціально-психологічний феномен і важливу складову цілісного педагогічного процесу підготовки фахівця у вищому навчальному закладі.

Діяльність викладача вищої школи має високу соціальну значущість і займає одне з центральних місць у формуванні національної свідомості і духовної культури громадського суспільства. Професія викладача вищого навчального закладу — одна із найбільш творчих і складних професій.

Зрозуміло, що кожен викладач вищого навчального закладу повинен володіти професійною компетентністю (компетентність — здатність діяти самостійно і відповідально, стійка здатність до діяльності із знанням справи), ядром якої є **знання**. Причому, в більшості педагогічних досліджень підкреслюється, що знання як характеристика компетентності має 2 складові: теоретичну і практичну.

Структура ж професійної компетентності складається з 5 чинників: організаторська діяльність викладача; особистісні якості викладача; навчальна діяльність; виховна діяльність; керівництво навчально-пізнавальною діяльністю студентів на засадах диференційованого підходу.

Узагальнені результати опитування студентів з проблем якостей викладача, від яких залежать результати занять, дають можливість зробити висновок про те, що на перше місце загального переліку якостей (виділеного студентами) студенти ставлять «індивідуальний підхід до тих, хто навчається».

Тут виділяється:

- темп і ритм здійснення педагогічної діяльності;
- вибір методів навчання; стиль педагогічного спілкування;
- манера поведінки;

— перевага тих або інших видів заохочення або покарання;
— застосування засобів психолого-педагогічного впливу на студентів.

Все це здійснюється з врахуванням індивідуальних особливостей студентів різних груп навчання.

З невеликим відривом друге місце займає «знання свого предмету», яке включає: 1) глибоке розуміння сутності задач, які виконуються, і проблем, які вирішуються; 2) гарне знання досвіду, який накопичений у даній області, активне володіння його кращими досягненнями; 3) вміння вибирати засоби і способи дій, адекватні конкретним обставинам місця і часу; 4) почуття відповідальності за досягнуті результати; 5) здатність навчатися на помилках і вносити корективи в процес досягнення цілей.

Третє місце займають: «вміння зацікавити студента» та «розуміти студента».

Менш вагомими якостями студенти вважають «доброзичливість», «суворість», «вміння працювати зі студентами та знаходити спільну мову», «вміння створювати позитивну атмосферу в аудиторії», «стриманість» та ін.

Таким чином, на нашу думку, врахування перелічених вище якостей покращують навчальний процес і сприяють найефективнішому засвоєнню матеріалу студентами.

М. Б. Махсма, канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіки підприємств

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Характерною рисою сучасного етапу розвитку суспільства є зростання ролі професійної освіти у становленні особистості. Перехід економіки країни на ринкові умови функціонування зумовив підвищення престижності економічних спеціальностей, що позитивно вплинуло на попит населення на такі освітянські послуги. Нині в Україні економістів, менеджерів, маркетологів готує значна кількість навчальних закладів. На тлі відсутності будь-якого планування і збалансування потреби народного господарства у фахівцях цього профілю і їх наявності це призвело до загострення ситуації на ринку праці економістів (пропозиція значно